

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak :
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
SZABADOS JÓZSEF

Szerkesztőség :
Szentháromság-tér 2. szám.
Kiadóhivatal :
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám.

XI. évfolyam.

Csongrád, 1913. február 16.

7. szám.

Miért küzdünk?

A választójogi reform nagy horderejű problémája áll a politikai küzdelmek ütköző pontján. A kormány javaslatának bizottsági tárgyalása napok óta folyik, s a közvélemény annak a kinos bizonytalanságnak hatása alatt vergődik, vajjon tényleg komolyan kell-e számolni egy olyan elszántsággal, egy olyan elfogultságtól megittasodott, bekötött szemű vakmerőséggel, amely nem vet számot a szemlátomást erősülő társadalmi kitöréssel, hanem törvénybe kíván iktatni olyan rendelkezéseket, amelyeket már évtizedekkel ezelőtt az akkori korszak is reakciónak, egyoldalú osztályelőítéletnek bélyegzett volna meg. Szeretjük hinni, hogy végre a józan belátás azokon a hatalmi tényezőknél, amelyek ma a nyers erőre támaszkodva alkotnak törvényeket: lelkiismeretükkel számot vetve belátják, hogy a nemzet jövőjének ezt a nagy érdekét csak megnyugvásra, minden jogos érdek kielégítésével és igazi szabadelvű szellemben lehet, kell és kötelesség megoldani.

Hogy így fog-e történni, a márciusi napok fejleményei mutatják meg. Meglátjuk mit hoz a jövő. Minden esetre egészséges új iránynak és szellemnek kell jönni, mert az a tespedés és sorvadás, amelynek tüneteit a nemzet organizmusában feltűnteti, nemzedékekre kiható méreg gyilkoló erejével bír.

Van-e az országban olyan higgadtan ítélkező ember, aki lelke mélyéig ne volna

áthatva attól a szükségérettől, hogy egy más szellemmel, egy új iránnyal, új elvekkel és nagy szociális érzéssel telített parlamentre van ennek az országnak szüksége. Hiszen amit törvényhozásunk tehet, amit az adott erőviszonyok között módjában áll megtenni, az majdnem csak egy kis tartományi autonomia keskeny patakocskájának medrében folyhatik le. A nagy kérdések, mint a külügy, hadügy éppen az adott hatalmi és erőviszonyoknál fogva túlnyomó részben beavatkozásunk alól ki vannak véve és ha azokhoz hozzá is szólhatunk, de azok irányára, menetére, átalakulására és céljaira, a minket törvény, történelem, hagyomány és természetes súlyunk szerint megillető döntő befolyást alig vehetjük latba. Maradnak tehát az úgynevezett autonóm belügyek, amelyek nem alárendelt kérdések, mert hiszen ebben az országban élő, majdnem 20 milliónyi nemzet minden egyes tagját mindennapi életében rendkívül érzékenyen érintik. Ezeknek az ügyeknek az intézése nem mehet többé a régi indolens, hogy mondjuk elfogult, de mindenestre a szegény milliónyi küzdő néprétegek érdekei iránti érzéketlenséggel, de új emberek által képviselt új irányok érvényesülése szükséges, hogy e téren immár halaszthatatlan korszakalkotó nagy reformokat megvalósítani lehessen.

Van-e valaki, aki nem tartaná szégyenteljesnek és a legsötétebb Ázsiával is vetekedő, minket pedig teljesen kompromittáló állapotnak, hogy amikor minden ember az utolsó kubikos napszámosig

görnyed a közterhek súlya alatt, amikor az állam, mint fölöttünk álló szuverén hatalom céljai megvalósítására tőlünk mindent elvon, amire szüksége van, ugyanakkor legerősebb életigényeink kielégítéséről, nemzetünk gazdasági, kulturális és higiénikus fejlődésének szempontjáról abszolúte mostohán gondoskodik.

Van pénz hadseregére, amennyit csak akarnak. Van pénz hajóóriásokra, amelyek egy reánk nézve problémátikus nagyhatalmi politika eszközei. Szóval expanzívítás az egész vonalon, ahol a kiadási tételek nagy része semmi hasznot nem hoz, de ugyanakkor züllöttség, szegénység, lerongyolódás és koldusság a belső életfeltételek megteremtése és igényeink kielégítése terén. Arcába szökik az embernek a vér, amikor a statisztikai adatok ordítják az ember fülébe, hogy 40 kilométerre nincsen orvos, 50 kilométerre nincsen kórház, 60 kilométeren belül alig akad egy-egy iskola és ez így van évtizedek óta. A baj orvoslását az eddigi összetételű parlamenttől hiába vártuk. Hogy ezekről beszélhessünk és hogy élhessünk úgy, mint emberek, minden kulturigényünk kielégítésének biztosításával, hogy legyen tömegkultúra ebben az országban és a közterhek arányosabb, igazságosabb megoldása adja meg ennek eszközeit, ezért küzdünk és ennek a küzdelemnek az útja egy igazi, hamisítatlan, általános választójog megteremtésével és a választási szabadság és függetlenség törvénybeiktatásával érhető el.

Egy nemzetközi segédnyelv.

Ellenállhatatlan áradatként terjed az egész világon a nemzetközi segédnyelv: az Eszperanto. Hiába rázza fejt, vagy vonogatja vállát egyikünk másikunk, hiába mond itéletet felette valamelyik sajtóorganum, hiába zárkózik egyes hatóság vagy intézmény hideg közöny mögé, az egyszer megindult árnak sem a kételkedés és bizalmatlanság, sem a felületességből helytelenül alkotott vélemény, sem a közöny és részvétlenség nem képes gátat vetni.

Az emberiség kényszerhelyzetbe került: hiába rombolta le bámulatos vívmányaival a technika a világ legtávolabbi részei közötti érintkezés fizikai akadályait, a tényleges közeledés a nagy embertömegek között a szellemi akadályok, a nyelvi nehézségek miatt nem tud kialakulni. Pedig úgy kell a XX. század emberiségének a népmilliók közvetlen érintkezése, tehát a nemzetközi nyelv is, mint friss levegő, mely a tüdőt élellyel tölti meg és egészséges vérkeringést indít meg, mitől a test összes részei erősödésnek, fejlődésnek indulnak.

És amit az emberiség óhajt, van olyan hatalmas, hogy meg is tudja azt szerezni. Az Eszperanto nyelv a kezdet nehézségeivel már megküzdött, pedig minden elképzelhető akadályon kellett keresztül történnie. Pár héttel az Eszperanto megjelenése előtt nagy robajjal, a reklám minden eszközével jött a Volapük, Schleyer apát készítette mesterként világnyelv, melynek benne levő hibák miatti bukása elvette a nemzetközi nyelv eszméjének jól csengő nevét. De e nehézség ellenére is megindult a lassú, de szívs terjedés, mely negyedszázad alatt sok aka-

dályon gázolt keresztül, sok vihart kiállt. Mikor legelkesőbb terjesztői, a mozgalom vezetői, a francia Beaufort és Couturat, a német Ostwald megtántorodtak és ellene támadtak: megerősödve, megizmosodva, hirtelen, tekintélyben, elterjedtségben gyarapodva haladt el egykori támogatói mellett.

Az emberiség megjelente már az egész világgal való könnyű és közvetlen érintkezés lehetőségét, nem akar, de nem is tud lemondani arról, hogy a nemzetközi segédnyelv segítségével valóra váltsa, mindenki által hozzáférhetővé tegye e lehetőség felhasználását.

A nemzetközi nyelv elterjedésének megvannak a maga gazdasági, tudományos és eszmei feltételei, meg van a negyedszázad kiforrasztotta, kialakította Eszperanto nyelv. Nincsen hát hatalom, nincsen személyi vagy más befolyás, mely meggátolhatná az emberiséget abban, hogy ki-nyujtsa kezét az előtte készen álló értékes kincs után.

Az Eszperanto pedig halad előre, egymás után állnak zászlója alá a tudomány, művészet, irodalom, ipar, kereskedelem, egyház, szocializmus, politika kiválóságai. Egyre növekszik a tömeg, mely megérti, mely lelkesedik érte, mely vágyai, kívánságai kielégítőjét látja benne. Általános emberi érzéssel, hatalmas ősi vággyal sereglenek köréje koronás fők, világi és egyházi méltóságok csakugy, mint a polgárság és munkásság tömegei.

Az eszperanto-mozgalom olyan tényező lett, melyet nem lehet többé lekicsinyelni, észre nem venni; olyan tényező lett a modern társadalmi kérdések között, melyet tekintetbe kell venni, mely elől nem lehet elzárkózni. Oly tényező

lett, mely napról-napra növekedő erővel, egyéni kiválóságokon és a tömeg hatalmán nyugovó erővel tör előre a diadal felé. Egymás után nyitnak előtte ajtót különféle országok főiskolái, egyetemei, akadémiai csakugy, mint ahogy a közép-, sőt népiskolák falai közé is bevonulni készül.

És folyik a nagyjelentőségű hatalmas munka a nagykulturájú Nyugat-Európa és Észak-Amerika művelt államaiban éppen a régi műveltség alapján, míg a távoli világreszeknek az ősi kulturátlanságból most kibontakozó és éppen ezért a többi nemzettel, tanítómestereivel annál szorosabb szellemi és gazdasági érintkezésre utalt népei friss energiákkal szervezkednek az új nyelv felhasználására.

Kell, hogy ezen mozgalomnak a magyar közönség számára legyen egy organuma, amely a közönséget tanítja az eszperanto nyelvre és emellett folyton informálja, értesítse, felvilágosítsa az új eredményekről, amelyet az eszperanto nyelv birásával elérni lehet.

Ezért indult meg a Magyar Esperanto Ujság, mely egyszersmind figyelmezteti a magyar közönséget e mozgalom iránti kötelessége teljesítésére, mely felhívja, hogy ne csak a kész eredmények élvezetére üljön le majd a mások által terített asztal mellé, hanem maga is vegye ki részét ebből a nagyszerű és oly gyönyörű célt szolgáló eszméért folyó nagy munkából.

Fenti cikket a Magyar Esperanto Ujságból vettük át. Megjelenik Egerben, előfizetési ára egész évre 2 K. Lapunkra való hivatkozással tanulni óhajtóknak a kiadóhivatal (Eger, Gimnázium-u. 3. sz.) szívesen küld mutatványszámot.

— **Roszsabodnak a pénzvviszonyok.** A pénzpiac helyzete napról napra rosszabb lesz. Az újra megkezdődött török-bolgár háború miatt azokat a pénzeket, melyek a béketárgyalások idején külföldről Magyarországra kerültek, újra kivonták innen. Külföldi pénzájánlatok most nemcsak hogy egyáltalán nem érkeznek Magyarországra, de maguknak az európai nagybankoknak is napról napra rosszabodik a helyzetük, ami miatt kezdik felmondani a hiteleket. Ez okból a magyarországi nagybankok kizárólag az Osztrák-magyar bankra vannak utalva s csak tőle kaphatnak pénzt. A jegybank forgalomban lévő bankjegyeinek értéke ezért ismét napról napra emelkedik. A nagybankok 7 és fél százalékos kamaton alul pénzt nem adnak s ahhoz még negyedévenként egynegyed százalékos jutalékot is számítanak, amely így 8 és fél százalékos felel meg. Természetes dolog, hogy a kisbankok szintén ehhez irányítják kiadott kölcsöneik kamatlábat és 9—10, sőt vannak helyek, ahol 12 százalékos kamatot is szednek. A pénzpiac ezen drágasága teljesen megbénítja az üzleti életet, mert a mai erős verseny mellett 9—12 százalékos kamattal egykettőre agyon csapná a kezdő vállalkozást. De nemcsak új vállalatok alakulása vált lehetetlenné a pénzhány és pénzdrágaság miatt, hanem még sok régi vállalat is tönkre ment már miatta. Nincs nap, hogy a fővárosi lapok 10—15 fizetésképtelenségről ne adnának hírt, úgy hogy máskor egy negyed év alatt sem történik annyi bukás, mint most egy hónap alatt.

A nagyréti közlekedés.

Közeledik a tavaszi szorgos gazdasági teendők ideje. Tekintettel az évről-évre fokozódó nagyréti közlekedésre, helyenvalónak látom, hogy felhívjam a községi előljárási figyelmét arra, miszerint ideje korán tegyen meg minden lehetőséget arra nézve, hogy az a keserves, nyomorúságos, a nagyréti gazdálkodókra nézve felette káros és életveszélyes közlekedési állapotok, melyek tavaszkor uralkodni szoktak a nagyréti közlekedés terén, végre megszűnjönnek.

E végből elsősorban haladéktalanul intézkedni kellene az iránt, hogy a Tiszától a gátig vezető műútnak felső része, hol a műút a gáttestbe bekötetik, minden további fontolgatás nélkül felmagasítsák. S ezzel helyrehozzák az a hiba, mely annak építésénél követetett el azáltal, hogy azon része alacsonyabbra lett építve, mint a vízfelőli része. Mert ha megérkezik az árvíz, a felmagasítás lehetetlenné válik.

Pedig az nem engedhető meg, hogy felmagasítás hiányában a drága út már alacsonyabb áradás esetén is használhatatlan legyen ez évben éppen úgy, mint a múlt évben is használhatatlan volt.

Gondoskodni kellene továbbá, hogy árvíz esetén a mai közlekedési mód, mely egy dereglyéből és egy kompból áll, megja-

vittassék s arra az esetre, a forgalom nagyságához mérten, több dereglye és több komp állíttassék fel, hogy az átkelni akaróknak ne kelljen óraszámra várniok.

Végül nem mulaszthatom el a t. községi előljárási figyelmét felhívni arra is, hogy a nagyréti vicinális ut kövezésének mielőbbi létesítése ügyében kövessen el mindent, hogy a nagyréti ázsiai közlekedési állapotok legalább egy útirányban megjavíttassanak.

Nagyréti birtokos.

HIREK.

— **Községi közgyűlés.** Csongrád községi képviselő testülete február hó 19-én, délelőtt 9 órakor, a községi közháza tanácstermében rendes havi közgyűlést tart, melyen 58 tárgy kerül elintézés alá. Fontosabb tárgyak a következők: A községi képviselő testület 8/1913. sz. a. határozata Cseuz Imre ingatlan eladása iránti kérelmének érdemi elintézésére vonatkozólag. — Zube István s társai kérelme a Herkevárosban óvoda létesítése iránt. — Az előljárási jelentése a kórház és menház élelmezésére vonatkozó szerződés jóváhagyása iránt. — Perce Sándor tbeli jelentése a gazdasági iskola telkén elhelyezett 2 drb bika után befolyt fedeztetési díj elszámolásáról. — Máté János és társai kérelme utcák kiköveztetése iránt. — A községi képviselő testület 6/1913. sz. a. határozata folytán a hazai vill. rt. ajánlata a jelenlegi 6 ivlámpa helyett 10, egyenként 400 gyertyafényű izzólámpa engedélyezése iránt. — A Szántó körzeti tanyai lakosok kérelme Pataky Gyula Szántó körzeti tanyai iskolai tanítójuknak áthelyezése tekintetében kiadott vallás- és közoktatásügyi miniszteri rendelkezés visszavonása céljából az említett miniszter úrhoz felterjesztés intézése iránt. — Likó Györgyné Tóth Anna kérelme lakbér megállapítása iránt. — Kovács Elemér jegyző jelentése a mozgófényképszínházi előadások tartamára szükséges zenedíjnak megállapítása iránt.

— Kovács Elemér jegyző kérelme 600 korona fizetési előleg megszavazása iránt. — Rögner Zsigmond kérelme hátralekos adójában fizetési halasztás engedélyezése iránt. — Domján Dezső kérelme az 1911. évre terhére kirótt községi közmunka törlése iránt. — A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter 166847/912. sz. a. rendelete a csongrádi szinkór építésére 50.000 korona államsegély engedélyezéséről. — Az előljárási jelentése a községi legeltetési jogának bérbeadásáról. — Kovács Elemér jegyző jelentése arról, hogy képviselő testület által az Uránia mozgószínház berendezésére megszavazott 7000 korona mely mérvben vétetett igénybe. — Hajdú János, Joannovics István, Justin Gergely, Forgó Imre, Boda Márton, Minik Lajos, Kaszanitzky Dénesné, Illés István, Szőke Rókus, Gyovai János, Kraxner Antal, Szvoboda Jolán és Róza, Turi Pál, Mészáros Károlyné, Détári Mátyás kérelme az árvtári szabályok s kötvény értelmében kötelezett 10 százalékos törlesztésnek 1913. év végéig leendő kiterjesztése iránt.

— **Mi lesz már az új toronyórával?** Öreg toronyóránk rövid időközökben mostanában három ízben is megállt pihenni. Így legutóbb pénztekre virradó éjjel pont két órakor mondta fel a szolgálatot. Öszinten szólva, nem tudjuk megérteni az előljárási eljárását az új toronyóra körül, mikor a közgyűlés már évek előtt utasította arra, hogy új órát csináltasson, melyre a költségeket is megszavazta. Érthetetlen ezen ügyben az előljárási eljárása annál inkább, mert egyszer már pályázat is volt kitéve, ame-

lyen a Dévai-cég nyerte volna el az óra szállítását, ha meg nem feleltek volna az ügyet s a pályázat körüli szabálytalanságért azt meg nem semmisítették volna a vármegyén. Vagy talán éppen azért nem csinál ezen ügyben az előljárási semmit, mert nem az ő akarata lett meg, vagyis nem a Dévai-cégé lett az óra szállítása? Ezt igazán nem merjük elhinni. De hát akkor mi lehet az ok?

— **Egyleti közgyűlés.** A csongrádi kereskedők egylete ma vasárnap délelőtt tartja évi rendes közgyűlését az Erzsébet szállodában lévő új helyiségében. Az egylet iránt eddig tapasztalt részvétlenség a kényelmesen berendezett új helyiségben remélhetőleg meg fog szűnni.

— **Utazás állandóan.** Aligha csalódunk, ha az állítjuk, hogy nincsen Magyarországon még egy, a mienkhez hasonló község, ahol a községi pénztár terhére minden ringy-rongy ügyben annyit utazzanak, mint ezt nálunk teszik. Csak így eshetett meg aztán az, hogy a múlt évben például 1500 koronával többet utaztak el, mint amennyi arra előirányozva volt, jölehet, az utiköltségek egyrésze nem is az utazási cím terhére, hanem — ha lehetséges volt — annak a rovatnak terhére lett elszámolva, amelynek érdekében az utazás állítólág történt. Miután minden egyes utazásért átlag 60—80 koronát számít fel az illető tisztviselő, könnyen ki lehet számítani, hogy hetenként csak egy utazás is mennyivel apasztja meg évente a községi pénztárt. Pedig nálunk nincs olyan hét, hogy valamelyik tisztviselő ne utazzon, esetleg olyan ügyben is, melyet levél vagy telefon útján olcsóbban is el lehetne intézni.

— **Sorozás.** Az idei sorozás nálunk március hó 7., 8. és 10. napjain tartatik meg a következő sorrendben: Hetedikén a csanyleleki és tömörkényi illetőségű mindhárom korosztálybeliek és a csongrádi állításkötelesek első korosztálya a 120 sorszámgig. Nyolcadikán a csongrádi első korosztálybeliek a 121 sorszámtól végig és a második korosztály egészen. Tizedikén a csongrádi harmadik korosztály, továbbá az idegen illetőségűek és az önként belépők.

— **Mozgalom a munkásbiztosító törvény ellen.** Az ország kereskedő és iparos közönsége élénken érzi a munkásbiztosító törvény hibáit; a törvény oly irányban való módosítása iránt indítottak tehát mozgalmat, hogy a munkaadók minden felelősség alól mentesíttessenek, s a bejelentés kötelezettsége magukat a munkásokat terhelje. Ez iránt felterjesztést intéznek a kereskedelmi miniszterhez, akit az ország számos ipartestületének és kereskedelmi egyesületének küldöttsége fog felkeresni a törvény revíziója érdekében.

— **Nyugtázás.** A csongrádi építőmunkások vigalmi bizottsága által f. hó 9-én tartott műkedvelő előadáson felülfizettek: Kaszanitzky Gyula 10 K, Makány Gáspár 5 K, dr. N. N. 4 K, Kaszanitzky István 3 K, Magyar Mihály 2 K, Mészáros Jánosné 1 K, Benedek Miklós 60 f, Töröcsik Ferenc 60 f, Pintér Pál 50 f, Nagystók Henrik 40 f, Zavara György 20 f, N. B. 20 f, összesen 27 K 50 f, melyért ezúton mond köszönetet a vigalmi bizottság.

— **Elhalasztott kiállítás.** Az ipartestület helyiségében tartott cipészipari tanfolyam befejezésül mai napra hirdettet kiállítás közbejött akadályok miatt f. hó 20-án, este 6 órára halasztatott el.

— **Vásár.** A februári országos vásár a jövő héten fog megtartatni. És pedig a jószágvásár, melyre vészmentés helyről mindenféle jószág felhajtható, 22-én, szombaton; a kirakodó vásár pedig 23-án, vasárnap lesz megtartva. A vásár azonban az általános pénzszűke miatt előreláthatólag kis forgalmú fog lenni.

— **Részegség miatt.** Felföldi Lajos tanyai lakost a rendőrség feljelentette, mert nevezett



TUBERIN

ÖRKÉNY

Siessen addig, míg nem késő egészségét visszazerezni!

Egy jelentéktelennek látszó meghűlés az összes légzőszervek legkülönfélébb megbetegedését vonhatja maga után. Iggyekszünk idejekorán alejét venni a bajnak, mert a könnyelmű elhanyagolás sokszor végzetessé válhatik. A meghűlésből eredő **köhögés, rekedtség, meghűlés, nehézlélegzés és a légzőszervek hurutos megbetegedéseivel kitanúon bevált az orvosi előkelőségek által javasolt TUBERIN** Mindenütt kapható. Egy üveg ára 3 korona 50 fillér egy nagy üveg ára 5 korona. Postán legkevesebb 3 üveg rendelhető meg utánvételrel az egyedüli főraktárból:

Diana-gyógyszertár, Budapest, Károly-körút 5. szám

SALVATOR

kiváló bór- és
lithiumos
gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben
és gyógyszerüzletekben.

SCHULTES AGOST Szinye-Lipóczy Salvatorforrás-vállalat
Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

az utcán botrányos részeg állapotban jelent meg. — H. P. csongrádi lakostól pedig, aki az egyik kocsmában többet ivott, nehogy ilyen állapotban valakiben kárt tegyen, a nála levő forgópisztolyt elvette a rendőrség.

— **Elítelt verekedők.** Folyó hó 11-én L. M. csongrádi és D. Gy. szentesi lakos az Oláh-féle kocsmában pálinkázás közben összeszólalkoztak. A kocsmáros az ittas vendégeket ezért az utcára tessékeltte ki, ahol nevezettek egymást titlegelni kezdtek. Az épp arra járó egyik rendőr azonban bekísérte őket a község házához, ahol nevezettek utcai botrányért 2—2 napi elzárásra lettek elítelve.

— **Tűz.** Makai János nagyréti tanyáján e hó 8-án éjjel az összes takarmány kigyúladt és elégett. A kár 650 korona. Biztosítva volt. A tűz keletkezésének oka ismeretlen, azonban az a gyanú merült fel, hogy a takarmányt bosszúból gyújtották meg, hogy így az ott levő cséglőgép is elégjen.

— **Megtapogatták.** F. hó 13-án az esteli órákban egyik helybeli táncosnőt egy eddig ismeretlen tettes megtapogatta. A rendőrség nyomozza az illetőt.

— **Utcai támadás.** Cselédes Varga Mátyás suhanc f. hó 13-án, az utcán virtusságból megtámadta Major István helybeli lakost. A támadó suhancot a rendőrség ezért pártfogás alá vette s kioktatta arról, hogy ilyesmit tenni nem szabad.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátok és ismerősök, kik felejtethetetlen férjem, illetve atyánk és nagyatyánk, Kovács István elhunytá alkalmával részvétüket fejezték ki és temetésén megjelentek, fogadják ezúton is hálás köszönetünk nyilvánítását.

Csongrád, 1913. február 15.

Özv. Kovács Istvánné
és családja.

Köszönetnyilvánítás.

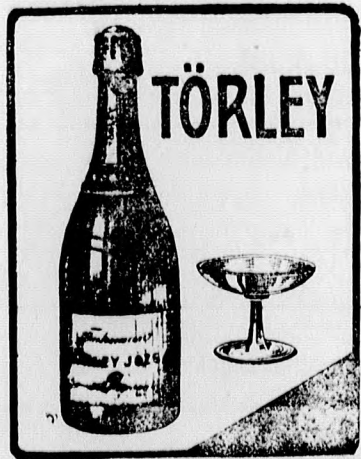
Alólirottak, kik a Tiszavidéki varrógépraktár vezetője, Kohn I. Imre úr által rendezett és Neuman Gábor szabász úr által tanított női felsőruházati 14 napos szabászati tanfolyamon résztvettünk, hol úgy a rajzolást, mint a szabást legnagyobb megelégedésünkre elsajátítottuk, nevezett uraknak a velünk való fáradozásukért ez uton is köszönetet mondunk.

Justin Rózika
Maszlag Rókusné
szül. Forgó Franciska
Justin Mariska
Bori Erzsike
Szabados Mariska
Szlapák Annuska
Pintér Zsigmondné

Dékány Erzsike
Kovács Vicuska
Vince Erzsike
Léderer Ilonka
Greif Lenke
Türi Franciska
Tombác Ilonka
Kálmán Mariska.

Kiadók és laptulajdonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.

Bozó és Justin könyvnyomdája.



Kiadó. Az Uri-utca 37. sz. háznál egy két szobából és mellékhelyiségekből álló lakás szent György naptól kezdve bérbeadó. Értekezni lehet a helyszínen.

Eladó Ludrovai Tóth István nyug. mérnök úrnak a bökényi háza, ugyanott két darab 200—200 négyszögletes háztelke és a bökényben levő negyvenöt házfűrészföldje, melyek szőlő ültetésre is igen alkalmasak. 1 és fél hold szőlő alá meg van fordítva, 3 hold lucernás, 1 hold búzavetés, melyek kisebb darabokban is tehermentesen eladók, tizezer kékadarka, őszi szedésű szőlővesszővel. Az eladási feltételekről tulajdonossal a bökényi házában mindenkor lehet értekezni.

Kiadó lakás. Áthelyezés folytán Hajdú János Uri-utca 44. számú házában egy három szobás lakás, továbbá egy két szobás lakás, üvegezett folyosóval és egy egy szobás lakás a hozzájuk tartozó mellékhelyiségekkel és vízvezetékkel szent György napra kiadó.

Eladó ház. Joannovics Ferenc asztalosnak a Justh Gyula-utca 29. szám alatt fekvő háza, szép kerttel, szabadkézből eladó. Értekezni lehet a helyszínen.

Lakás. Az Erzsébet-utcában 3. szám alatt, a Kuruc József-féle ház, mely áll 3 szoba, konyha, speiz, pince, kamra, mosókonyha, udvar és kert kiadó. Bővebben tudakozódni lehet Árpád-utca 10. sz. alatt.

Kiadó. Dr. Buk Herman ügyvéd házában két üzlethelyiség külön-külön vagy együtt is kiadó. Ezen üzlethelyiségek nagyon alkalmasak iparosok vagy kereskedők részére. Ugyanott egy nagy jégverem is kiadó.

Kiadó lakás. Bori Farkasnak kétszobás új lakása, a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel, azonnal is kiadó. Értekezni lehet a tulajdonossal Csemegi Károly-u. 43. sz. a.

Kiadó lakás. A gróf Andrássy-utca 10. sz. alatt egy két szobás lakás, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel, haláleset miatt azonnal kiadó. Értekezni lehet a helyszínen Varga Lajossal.

Kiadó lakás. Az Árpád-utca 7. szám alatt levő házában egy két szobás lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel Szt. György naptól kezdve hasznóberbe kiadó. Tudakozódni lehet özv. Krigler Sándornéval a kórháznál.

Kiadó lakás. Pozsár József úri-utcai házában az alsó épületben 2 egymásba nyíló padozott szoba konyhával, speizzal és fűskamrával, továbbá 1 padozott szoba konyhával és kamrával április 24-től bérbe adó. Értekezni lehet a helyszínen.

Ajánlkozás. Ügyvédi irodába gépirőleány ajánlkozik. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás. Németh Lajos Arany János utca 15. számú házában két utcai szoba, konyha és kamra Szentgyörgy naptól kiadó. Esetleg külön-külön egy szobával is bérbeadó.

Kiadó lakás. Reinhardt Ferenc Templom-utca 11. szám alatt levő házában 2 szobás lakás a hozzávaló mellékhelyiségekkel hasznóberbe kiadó. Értekezni lehet a tulajdonossal fenti számú háznál.



Házeladás. Heringer Mihálynak a Szent-tesikörút 21. számú háza szabadkézből eladó. El nem kelés esetén 1 utcai üzlethelyiség, 1 utcai szoba, konyha, 1 udvari szoba és 1 éléskamra, melyben vízvezeték és villanyvilágítás van, Szt. György naptól hasznóberbe kiadó. Értekezni lehet a helyszínen.

378/1913. tvk. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bori Péternek 36 korona 80 fillér s jár. s csatlakozottnak ezennel kimondott kiskortú Combos Géza és Jánosnak 180 korona s jár. iránti Lackó Balázs elleni végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék területén fekvő s a csanyteleki 392. számú betétben I., II., 2., 3., 7. sorsszám alatt felvett 1657., 1658., 1659. l. hrszámú jószágost 655 korona kikialtási árban az 1913. évi április hó 17. napjának délelőtt 10 órájkor Csanytelek község házában árverés alá fog bocsátatni s a kikialtási áron alul is, de annak kétharmadánál alacsonyabb áron nem adatik el.

Csongrád, 1913. évi február hó 1-én. A csongrádi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság. Forgó sk. kir. jegyző.

A kiadmány hitelül:

Lajos
kir. telekkönyvvezető.

Császárfürdő Budapesten. — Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlgalmrend tulajdona. Elsőrangú kenes hévízü radioaktív gyógyforrásai; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hölgy-, szénsavas- és villamos-vizfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használtatnak főleg csúzos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivókúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedij nines. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.



Így most sem jégvezet meg magadnak, hogy csak
Jacobi antinicotin
szivarka-hüvelyt szívd!

Nagybani eladás:

Jacobi Adolf és Sándor
Wien VIII.

Az új „BERSON” gummisarok.

Különleges gummi-szálts be van bizonyság tartósabb

keverékből készült, hogy ez a mint a bőr



Az új „BERSON” gummisaroknak pontosan olyan a színe és formája, mint az Ön cipője borsarkának, alakjának művészi kivitelében rendkívül elegáns, minősége kiválóan tartós és helykényű.

Az új „BERSON” gummisarok megóvják cipőjének borsarkát az elferdüléstől, cipőjét állandóan elegáns, tökéletes formájában tartja meg és nagy rugalmasságánál fogva védi az Ön idegeit és hátgerincét.

A számos, teljesen értéktelen versenyyártmánynak célja az, hogy a mintázás utánzásával és hasonlóságú elnevezéssel a t. e. közönséget félrevezesse.

A valódi új „BERSON” gummisarok elegáns aranydobozba van csomagolva, amelyen a szó „BERSON” világosan olvasható. Azonkívül minden valódi új Berson-gummisarok látható az itt ábrázolt gyári védjegy melyre különös figyelmet fordítandó.

Kerjen határozottan csakis ezzel a védjeggyel ellátott „BERSON” gummisarokat. Csak saját cipőszé vagy cipőkereskedője által erősítette cipőszé és saját érdekében utasítson vissza minden más gyártmányt.

Bersonművek, Budapest, VII.

Községi hirdetmények.

Csongrád vármegye alispánjának 695/1913. számú meghagyásához képest felhívatom mindazon gazdasági cselédek és gazdasági munkások, akik a földművelési m. kir. miniszter úr által adományozandó 100 korona pénzzutalom és elismerő oklevélre megbízhatóságuk, szorgalmuk, példás magaviseletük folytán igényt tartanak, ezirányban a községi II. bíró úrnál f. évi február hó 20-ig bejárólaj jelentkezzenek.

Az 1912. évi XLVI. t. c. 5. §-a szerint mindaddig, amíg a folyó 1913. évi adókievetés és előírás meg nem történik, az adóbefizetések az 1912. évre szóló adókievetés és előírás alapján teljesítendők. Ennek következtében felhívatom az adófizető közönség, hogy állami adó, vármegyei útdadó, községi pótdadó, ármentesítő társulati törlesztésekben, valamint hadmentességi díjban esedékes tartozásukat különbeni végrehajtás terhe mellett 8 nap alatt multhatatlanul befizessék.

Felhívatom mindazok, kik a Bokrosi letelepítés pásztorokul kívánják magukat alkalmaztatni, miszerint ebbeli szándékukat 1913. évi március hó 1-ig Hegyi Antal bíró úrnál okvetlenül jelentésük be.

Pásztorokul csakis olyan egyének alkalmaztatnak, akik az esetleges kártételek fedezetére avagy tapasztalt visszaélésekből származható károsodások megtérítésének biztosításául 400 korona készpénzt vagy jelzálogi biztosítékot képesek nyújtani.

Aki kellemes,

egyenletes meleg lakást óhajt,
az rendeljen tűzálló agyagból
... készült cserépkályhát ...

MAZURA VILMOS

cserépkályha, takaréktűzhely, fürdőkád, fertőtlenítő zománcozott falburkolat és minden e szak...

mába vágó munka készítőjénél ...

Szentesen, a vasútállomás mellett.

Eladó földbirtok.

A Sarki Molnár Sándor és Lajos szenteslakosok tulajdonát képező, a szentesi „Bökény”-i ben (a nagyrét mellett) fekvő 150 hold, továbbá a kistőkei és nagytőkei szélben (jámborhalmi vasúti megállónál) fekvő 26 hold első osztályú föld akár egy tagban, akár parcellánként eladó. Értekezni lehet

Dr. Rásonyi Papp Pál és
Dr. Rásonyi Papp Miklós
ügyvédek irodájában Csongrádon.

Kaciba Ferenc kőművesiparos = cementárúgyára

Csongrádon (a vasútállomással szemben).

Cementcserépgyáramnak újév után kétszer nagyobb gyártási képessége lesz, amennyiben eddigi gépeimhez még két darab teljesen új rendszerű cserépgyártó gépet rendeltem meg, melyek újév után lesznek felállítva. Ilyenformán gyáram teljesítő képessége naponta 2000 darab cserép fog lenni, mely által azon kellemes helyzetben lesz, hogy nemcsak Csongrádot, hanem még a környéket is el tudom 4—5 hónapos cseréppel látni. Gyáramban ezenkívül készülnek sima és mintázott cementlapok, karmantus betoncsövek, különféle műkömunkák, granát, terrazzo, betonmunkák és sirkövek bármilyen alakban. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Kaciba Ferenc.

Eladó ház.

Fekete Józsefnek a Gr. Apponyi-utca 15. sz. alatti háza, mely áll 4 szobából és mellékhelyiségekből, nagy kerttel és vízvezetékekkel, szabadkézben eladó. Értekezni lehet a helyszínen.

Keltőgépet

mely minden tyuknál biztonságban és jobban költ, ingyen adja próbára

G. Mücke cég,

Pottendorf. No. III. bei Wien száz és száz referenciával és bizonyítvánnyal a monarchia minden részéből és osztályából szívesen szolgál.

Ára 45 korona.

Már most

kérje a világhírű Konrad János brüxi óragyárának főárjegyzékét, amely 4000 képben tartalmazza a közeledő karácsonyi ünnepekre meglepetésül szolgáló ajándékok, háziesszközök, játékszerek dús választékát, mely árjegyzék egy levelező-lapon ugyanis bérmentve küldi meg mindenkinek

Konrad János Brüx (Csehország 1422. sz.)

Nikkel zsebóra 4 K 20 f. Ezüst óra 8 K 40 f. Nikkel ébresztőóra 2 K 90 f. Ingaórák 8 K 50 f. Kakukkóra 8 K 50 f. Harmonikák 5 K. Pisztoolyok 5 K. Ezenkívül szövöttárúk, bőr- és acélárúk, háziesszközök, háztartáscikkek, dohány- és szívarkészletek, játékarúk a legnagyobb választékban kaphatók.

Szétküldés utánvétel, vagy a pénz előlegesen beküldendő. Nincs kockázat! Csere megengedve, vagy a pénzt visszaküldöm!

GUMMI ÉS HÁLHÓLYAG UJDONSÁGOK!



Higiénikus óvszer különlegességek!

Valódi francia és amerikai gyártmány eredeti csomagolásban.

Orvosilag ajánlva! Feltétlen megbízható! Ujdonság! „Fatime” Ára teként 4—8 K. „Semiramis” „ 10—12 K.

Legfinomabb, legvékonyabb és legmegbízhatóbb, az összes eddigi gyártmányokat felülmúlják. Törv. védve. Kizárólag csak céggemnél kaphatók!

Uj! „Auto Vaginal Spray” Uj!

a legmodernebb és legkényelmesebb

női óvó különlegességek. Ára 15 horona.

Széthűlés fűtőtartás mellett.

Az összes betegápolási cikkek nagy választékban.

Kérje ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet.

KELETI J. orvos-sebészeti műszer és gummiárúh gyára

BUDAPEST, IV., Koronaherceg utca 17. Pr.

Alapítattott 1878. Telefon 13—76.

E hirdetésre hivatkozók 10 koronán felüli vásárlásnál 20% engedményben részesülnek

UNGHVÁRY JÓZSEF

SZŐLŐTELEPEN ÉS GYÜMÖLCSFA-ISKOLÁJÁBAN
CZEGLÉD (PESTMEGYE)

„ Nagyobb mennyiségű „

nemes gyümölcsfa-

csemete, boggyógyümölcsök, vadoncok, Kerti sövények,

sima és gyökeres szőlővesszők

stb. kaphatók.

„ Tessék kimerítő árjegyzékét kérlni.

FODOR IMRE

Párisi első díjjal kitüntetve.

okleveles úri- és női-fodrászhaj nagykereskedő és illatszer-raktár

Párisi első díjjal kitüntetve.

Budapest,

VII., Garay-utca 50. szám.

Specialista hajmunkákban. Különféle hajpótlékok, szolid árakban. Külön hölgy termék, legnagyobb kényelemmel berendezve. Fejmosások a legújabb módszer szerint. — Külön úri terem. Paróka fésülések. Hajfonatok bekötése. Fésű-árúk nagyválasztéka, gyári árakban. Kifésült és vágott hajak megvétele. Női fésülésben oktatást adok a legrövidebb idő alatt. Hajdiszekben ujdonságok. Pontos kiszolgálás.